

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) P. M., b) L. S., c) A. S., d) J. H., e) J. S.**, všichni zastoupeni Mgr. Stanislavem Servusem, advokátem se sídlem Pobřežní 394/12, Praha 8, proti žalovaným: **1) Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, **2) Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, **3) Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kongresová 2, Praha 4, ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaných, v řízení o kasačních stížnostech žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 5. 2016, č. j. 6A 110/2014 - 160,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti žalobců a), b) a c) **se zamítají**.
- II. Žalovaným **se** vůči žalobcům a), b) a c) náhrada nákladů řízení o kasačních stížnostech **nepřiznává**.
- III. Řízení o kasačních stížnostech žalobců d) a e) **se zastavuje**.
- IV. Žalovaní a žalobci d) a e) **nemají** navzájem právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozsudek městského soudu

[1] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 5. 2016, č. j. 6A 110/2014 - 160, zamítl žalobu, kterou se žalobci domáhali ochrany před nezákonným zásahem příslušníků

Policie České republiky, ke kterému mělo podle jejich tvrzení dojít dne 12. 4. 2014 v souvislosti s organizovaným pochodem fanoušků na zápas fotbalových klubů Sparta – Slavia, a to zejména nepřiměřeným použitím donucovacích prostředků, fyzickým násilím a omezením osobní svobody.

[2] V odůvodnění napadeného rozsudku městský soud nejprve rozsáhle zrekapituloval dosavadní průběh řízení ve věci. Následně se zabýval otázkou, kdo z označených tří žalovaných je pasivně legitimován ve smyslu § 83 s. ř. s. V daném případě Policie České republiky postupovala podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii České republiky“), jednala tedy jako ozbrojený bezpečnostní sbor. Městský soud proto v daném případě, v souladu s názorem vysloveným v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014 – 53, seznámil při jednání zástupce žalobců s tímto právním názorem, přičemž vyzval žalobce, aby na toto hodnocení případně reagovali úpravou označení žalovaného. Žalobci však setrvali na svém názoru, že jako žalovaní v daném případě vystupují jak Ministerstvo vnitra, tak Policejní prezidium České republiky i Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy. S ohledem na § 83 s. ř. s. městský soud následně uzavřel, že za žalovaného je třeba považovat Ministerstvo vnitra jako správní orgán, který Policii České republiky řídí. Nebyla tak dána pasivní legitimace u žalovaných Policejního prezidia České republiky a Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy. Městský soud proto žalobu proti těmto dvěma žalovaným zamítl, neboť jim postavení žalovaných v dané věci nepříslušelo. Žalobou se pak městský soud věcně zabýval s tím, že postavení žalovaného přísluší pouze Ministerstvu vnitra.

[3] Městský soud poté uvedl, že se žalobci domáhali ochrany před nezákonným zásahem, jednak z důvodů, které se týkaly všech žalobců, a jednak následně vždy zdůraznili další konkrétní důvody ve vztahu ke svým osobám. Předně žalobci společně namítli, že právní předpisy obsahující definici toho, co se rozumí pyrotechnickými předměty, byly v rozhodné době neaplikovatelné, a proto nebylo možné považovat zákaz používání pyrotechniky vyplývající z vyhlášky hl. m. Prahy za účinný. Žalobci vycházeli z rozsudku ze dne 23. 3. 2010, č. j. 4 As 17/2009 – 62, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že vyhláška č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, je od 31. 1. 2008 neaplikovatelným, tedy neúčinným právním předpisem. S ohledem na tento závěr podle žalobců neexistoval v době zásahu žádný aplikovatelný právní předpis, který by vymezoval, co jsou pyrotechnické předměty třídy I. a II. V důsledku toho je předmět zákazu obsažený v čl. 2 vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy neúčinný a zákaz užívání pyrotechnických předmětů nebyl stanoven. Městský soud se však s tímto názorem neztotožnil. Vyhláška č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, se sice stala od února 2008 neaplikovatelným právním předpisem, přičemž mimo jiné obsahovala klasifikaci pyrotechnických předmětů, avšak v daném případě bylo nutné vycházet z právních předpisů, které upravovaly charakteristiku pyrotechnických výrobků v roce 2014. V té době bylo účinné nařízení vlády č. 208/2010 Sb., o technických požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh. Toto nařízení vlády upravovalo druhy a kategorie pyrotechnických výrobků uváděných na trh, jejich členění a jednotlivé postupy posuzování jejich shody se základními bezpečnostními požadavky. V § 2 uvedeného nařízení byly vymezeny základní druhy a kategorie pyrotechnických výrobků, podle odstavce 1 se zábavní pyrotechnika, kterou se rozumí pyrotechnické výrobky určené k zábavním účelům, dělí na kategorie 1 až 4. Nyní je vymezení zábavní

pokračování

pyrotechniky upraveno zákonem č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů. V § 4 odst. 2 písm. a) tohoto zákona je stanoveno, že zábavní pyrotechnika se zařazuje do kategorie F1 až F4. Základní vymezení druhů a kategorií pyrotechnických výrobků je pak obsaženo v příloze č. 1 tohoto zákona. Z uvedených právních předpisů tak podle městského soudu vyplývá, že jak v době zásahu, tak i v současné době existuje právní úprava, ze které lze dovodit, které výrobky patří mezi zábavní pyrotechniku. Jestliže tedy vyhláška č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy v čl. 2 stanoví, že užívání pyrotechnických předmětů třídy I. a II. je zakázáno (s výjimkou míst uvedených v příloze této vyhlášky), je třeba mít za to, že v den konání pochodu bylo jednoznačně obecně závazným právním předpisem hl. m. Prahy stanoveno omezující opatření k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při užívání pyrotechnických předmětů. Odkaz pod čarou obsažený ve vyhlášce č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy, na § 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, kterou nebylo možno aplikovat, pak podle názoru městského soudu nezpůsobuje neúčinnost samotné vyhlášky hl. m. Prahy a neznamená, že v den konání pochodu v Praze nebylo možné považovat za účinnou právní úpravu, která zakazovala užívání zábavné pyrotechniky.

[4] Další společnou námitkou žalobců bylo to, že v předcházejících letech bylo odpalování pyrotechniky na Čechově mostě Policií České republiky tolerováno, přičemž zde nezpůsobovalo žádné ohrožení majetku či zdraví osob. V této souvislosti městský soud nejprve poukázal na § 2 a § 11 zákona o Policii České republiky. Z videozáznamů, které byly v rámci soudního jednání shlednuty, pak městský soud vyhodnotil, že na Čechově mostě došlo k masivnímu použití pyrotechniky. Zřetelně zde bylo vidět, že pyrotechnické výrobky drží někteří z účastníků průvodu v bezprostřední blízkosti ostatních, a tudíž nebylo podle názoru městského soudu možné vyloučit nebezpečí, že dojde ke zranění samotných účastníků pochodu. Dále městský soud upozornil na skutečnost, že z jednoho z Policií České republiky předložených snímků je zřejmé, že pyrotechnické předměty letí z mostu dolů v okamžiku, kdy pod ním proplová loď. Z předloženého zobrazení situace na Čechově mostě tak městský soud dospěl k závěru, že zásah Policie České republiky nebyl nedůvodný, neboť zde skutečně vznikl stav, který bylo možné hodnotit jako ohrožení zdraví účastníků pochodu, a zároveň bylo zdokumentováno i možné ohrožení majetku. Navíc bylo zcela jasné, že dochází k porušování veřejného pořádku, když nebyla respektována právě vyhláška č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy. V řešeném případě tak byly naplněny důvody pro zásah Policie České republiky. Obecně pak městský soud konstatoval, že situace na mostě v okamžiku, kdy zákrok Policie České republiky začal, se jevila nepřehlednou a poměrně dramatickou, neboť odpalování pyrotechnických výrobků nebylo ojedinělé. Prostor Čechova mostu byl silně zadýmen a toto působilo problémy s dýcháním samotným účastníkům pochodu. K tomu městský soud poukázal na skutečnost, že od počátku průvodu byli jeho účastníci příslušníky Policie České republiky slyšitelně upozorňováni na to, že je používání pyrotechnických výrobků zakázáno a že Policie České republiky zakročí, pokud tento zákaz nebude dodržován.

[5] Co se týče žalobní námitky, že šířka Čechova mostu byla zaparkovanými policejními automobily rozdělena na dvě poloviny, kdy byli účastníci pochodu fakticky „uzavřeni do kotle“, pak toto opatření Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy dle názoru městského soudu zcela logicky vysvětlilo, když uvedlo jasné důvody, pro které byla šířka

mostu zúžena. K zásahu příslušníků Policie České republiky proti účastníkům pochodu (a zastavení průvodu) přitom nedošlo dříve, než začala být odpalována pyrotechnika.

[6] Jestliže tedy nebyly respektovány výzvy Policie České republiky, aby nebyly používány pyrotechnické předměty, přičemž účastníky odpalující pyrotechniku nebylo možné jednoduše od ostatních účastníků průvodu oddělit, shledal městský soud provedený zákrok směřující k ukončení používání pyrotechnických předmětů přiměřeným. Městský soud považoval za jednoznačně prokázané, že došlo k ohrožení zdraví osob, ohrožení majetku a narušení veřejného pořádku. Pokud totiž účastníci pochodu (větší počet lidí) stáli poměrně blízko sebe, nebylo možné vyloučit zranění jak samotných uživatelů pyrotechniky, tak i osob stojících okolo. Bezpečnostní opatření tak byla provedena v souladu se zákonem z důvodu zajištění plnění úkolů Police České republiky.

[7] Městský soud dále uvedl, že žalobce a) nezákonný zásah vůči jeho osobě dovozoval z toho, že byl nucen setrvat v davu lidí a cítil se zákrokem Policie České republiky otráven. Městský soud toto tvrzení srovnal s obsahem videozáznamů, které byly z Čechova mostu pořízeny, a dospěl k závěru, že situace na místě samém nebyla taková, že by účastníci pochodu, nemohli z průvodu vystoupit, případně i odejít. Vzniklá situace mohla být svým způsobem stresující, avšak tvrzení o tom, že byl žalobce a) šokován násilím, kterého se dopouštěli příslušníci Policie České republiky kolem něj, žádným způsobem nekonkretizoval. Považoval-li žalobce a) za zásah do svých práv skutečnost, že byl nucen určitou dobu setrvat s průvodem na Čechově mostě, městský soud v tomto opatření (tj. v zastavení průvodu) nezákonný zásah Policie České republiky vůči jeho osobě neshledal. Zastavení průvodu z důvodu zajištění dodržování veřejného pořádku nepředstavovalo nezákonný zásah do práva žalobce a) na shromažďování.

[8] Žalobci d) a e) pak žádným způsobem nedoložili, že proti nim bylo příslušníky Policie České republiky fyzicky zasaženo a že jim vznikla zranění, jež uváděli. Přestože nebylo možné vyloučit, že žalobci d) a e) ve vzniklé situaci, která dle videozáznamů byla v určitých momentech nepřehledná, mohli být zákrokem Policie České republiky vůči účastníkům, kteří odpalovali pyrotechniku, zasaženi (tzn. udeření obuškem), bylo v daném případě podle názoru městského soudu rozhodující, že ani jeden z uvedených žalobců nevyhledal lékaře, nepodrobil se lékařskému vyšetření a ani netvrdil, jakým výrazným způsobem byl omezen v obvyklém způsobu života. Takový zásah Policie České republiky vůči žalobci d) a e) tudíž městský soud neshledal nepřiměřeným a nezákonným, neboť vyplýval ze situace na místě samém a z potřeby zajistit veřejný pořádek, ochranu osob a majetku.

[9] Městský soud poté konstatoval, že žalobce c) byl podle úředního záznamu ze dne 12. 4. 2014, č. j. KRPA-146659/P2-2014-001212, předloženého Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, zajištěn. V tomto úředním záznamu je konkrétně uvedeno, že žalobce c) byl zajištěn ve smyslu § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii České republiky, tedy že osoba byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, a je důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat, anebo mařit řádné objasnění věci. Skutek byl popsán tak, že „osoba neuposlechla výzvu úřední osoby a při průvodu fanoušků používala na Čechově mostě pyrotechniku“. Při zajištění byly použity donucovací prostředky, a to hmaty, chvaty a pouta při eskortě. Sám žalobce c) pak u soudu vypověděl, že pyrotechniku odpaloval, avšak měl za to, že na Čechově mostě je takovéto jednání povoleno. Policistou

pokračování

byl sražen v okamžiku, kdy měl světlici v ruce, přičemž přímo vůči jeho osobě žádná výzva Policie České republiky k tomu, aby přestal pyrotechniku odpalovat, směřována nebyla. K otázce zajištění žalobce c) byl městským soudem vyslechnut jako svědek jeho bratr, který vypověděl, že v okamžiku, kdy žalobce c) odpaloval pyrotechniku, byl policistou zajištěn. V daném případě tak městský soud vyhodnotil, že byly naplněny podmínky pro zajištění žalobce c) vyplývající z § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii České republiky, neboť ten byl přistižen při jednání, které bylo v rozporu s vyhláškou č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy. Vzhledem k situaci na místě městský soud shledal důvodnou i obavu, že pokud by nedošlo k zajištění žalobce c), nebylo by možné následně objasnit, o jakou osobu se jednalo, a tudíž by nebylo ani možné s žalobcem c) vést přestupkové řízení. V tomto kontextu městský soud také poukázal na § 53 odst. 1 zákona o Policii České republiky, jenž se týká podmínek pro použití donucovacích prostředků. Jestliže žalobce c) odpaloval nedovoleně pyrotechniku, byly podmínky pro použití donucovacích prostředků naplněny. Pokud tedy byl žalobce c) za pomoci hmatů a chvatů zajištěn, přičemž mu byla pro eskortu nasazena pouta, nebylo podle názoru městského soudu v tomto jednání Policie České republiky možné shledávat nezákonný zásah. V daném případě přitom byla splněna i podmínka vyplývající z § 53 odst. 2 poslední věta zákona o Policii České republiky, že od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu. Odpálení pyrotechniky žalobcem c) představovalo ohrožení zdraví jak jeho samotného, tak i osob nacházejících se v jeho blízkosti, proto zákrok odkladu nesnesl. Použité donucovací prostředky, tj. hmaty, chvaty a nasazení pout pro eskortu, pak městský soud hodnotil jako přiměřené dané situaci, přičemž umožnily dosažení účelu sledovaného zákrokem a zamezily odporu při odvedení žalobce c) k policejnímu vozidlu.

[10] Co se týče žalobce b), městský soud ohledně zákroku vůči tomuto žalobci provedl dokazování výsledkem policistů, kteří byli na jeho zajištění účastni. Svědek J. Š. vypověděl, že žalobce b) zajistil na Čechově mostě, když tento odpálil pyrotechniku přímo před ním a nedbal opakovaných výzev Policie České republiky, aby k odpalování pyrotechniky nedocházelo. Svědek žalobce b) svedl na zem pomocí páky, protože se žalobce b) pokusil utéct do davu. Po nasazení pout byl odveden do bezpečného prostoru. Ze záznamů, které měl městský soud k dispozici, z výpovědi žalobce b) a výše uvedeného svědka bylo zjištěno, že po zákroku žalobce b) krvácel z nosu. K tomu svědek J. Š. vypověděl, že krvácení z nosu bylo zřejmě způsobeno při svedení žalobce b) na zem. Svědek J. Š. i jeho kolega svědek K. S., který byl s žalobcem b) v kontaktu bezprostředně po jeho zajištění, shodně vypověděli, že žalobce b) si vyžádal kapesníky na utření nosu a poté, co si setřel krev z obličeje, již dále nekrvácel. Svědci též vypověděli, že žalobce b) nepožadoval ošetření a na dotaz, jak se cítí zdravotně, odpověděl, že lékařské ošetření nepotřebuje, resp., že není zraněn. Žalobce b) k řešené situaci uvedl, že do něj zasahující policisté kopali a tloukli, v důsledku čehož došlo k jeho zranění v obličeji. K dotazu městského soudu uvedl, že lékařské ošetření nežádal a ani následně nevyhledal, neboť se musel připravovat na maturitní zkoušku. Městský soud tak považoval za prokázané, že žalobce b) po zákroku příslušníka Policie České republiky krvácel z nosu. Toto krvácení však již v době, kdy byl zajištěn a převezen na služebnu, nepokračovalo a žalobce b) ani následně, tedy poté, kdy byl Policií České republiky propuštěn, lékařské vyšetření nevyhledal. Nedoložil tak, že by v důsledku zákroku policistů byl zraněn. Pokud žalobce b) předložil lékařské zprávy, k těmto městský soud nutně konstatoval, že lékaři ve svém úsudku vycházeli pouze z fotografií, na kterých je žalobce b) vyobrazen s krví v obličeji. Jednalo se tudíž o pouhou

spekulaci lékařů, která vycházela zřejmě z popisu mechanismu zranění. Podle názoru městského soudu však nelze mít za prokázané, že zasahující policista do žalobce b) kopal a tloukl ho. Skutečnost, že úřední záznam o zajištění ze dne 12. 4. 2014 obsahuje údaj o tom, že byl žalobce b) zadržen v Pařížské ulici, byť byl fakticky zadržen na Čechově mostě, nemůže mít vliv na hodnocení zákroku proti žalobci b) jako zákroku nezákonného. Pro posouzení věci bylo podle městského soudu rozhodné, že žalobce b) přes opakované výzvy Policie České republiky neuposlechl a pyrotechniku odpálil. Dopustil se tedy nedovoleného jednání a zákrok policistů městský soud považoval za přiměřený. Pro použití donucovacích prostředků byly splněny podmínky stanovené zákonem o Policii České republiky. Městský soud tak při hodnocení postupu policistů při zajištění žalobce b) dospěl k závěru, že po svedení na zem tento žalobce sice krvácel z nosu (na videozáznamech je zachycen s krví v obličeji), avšak mělo-li dojít k tvrzenému nezákonnému jednání, tj. kopům a úderům ze strany policistů, takovým jednáním způsobené zranění by si jistě vyžádalo potřebu lékařského vyšetření. Pokud žalobce b) následně žádné ošetření nevyhledal, jeví se jako pravděpodobná verze uváděná svědky, tedy že po svedení na zem žalobce b) krátce krvácel z nosu, že krvácení přestalo a žalobce nevyžadoval žádné ošetření. Za této situace pak nebylo třeba, aby policisté zaznamenali do úředního záznamu, že zajištěný byl zraněn, když ani sám žalobce b) žádné zranění neuváděl. Žalobce b) sice městskému soudu předložil tři lékařská vyjádření, avšak žádný z uvedených lékařů ho osobně neprohlédl, když všichni lékaři vycházeli pouze z fotografií. Tato vyjádření tudíž nebylo možné hodnotit jako důkaz o tom, že žalobce b) utrpěl zlomeninu nosních kůstek, případně otřes mozku.

[11] V souvislosti se zajištěním žalobců b) a c) následně městský soud uvedl, že povinnost vyzvat osobu, proti které policista zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků, shledal v dané věci ze strany Policie České republiky splněnu tím, že od počátku pochodu byli jeho účastníci upozorňováni na zákaz používání pyrotechniky a na možné následky nerespektování tohoto zákazu. Jestliže žalobci b) a c) i přes opakované výzvy Policie České republiky pyrotechnické předměty zapálili, museli si být vědomi toho, že proti nim mohou být použity donucovací prostředky. Nelze přitom konstatovat překročení zákonného oprávnění policistů, pokud při zajišťování žalobci b) a c) nebyli před použitím chvatů a hmatů ještě individuálně vyzváni k tomu, aby upustili od užití pyrotechnických prostředků, a individuálně upozorněni na možnost použití donucovacích prostředků. Tvrzení žalobců b) a c), že na Čechově mostě výzvy k nepoužívání pyrotechniky nebyly rozeznatelné, městský soud vyhodnotil jako účelové. Z videozáznamů k dané věci je totiž zřejmé, že výzvy Policie České republiky byly zřetelně slyšitelné.

[12] Městský soud závěrem uvedl, že další návrhy na dokazování (zejména výslechy dalších svědků) neshledal jako důvodné. Navrhovaní svědci K. K. a reportér R. S. totiž měli vypovídat o průběhu zásahu Policie České republiky, avšak nikoliv o konkrétních zákrocích vůči žalobcům, článek M. F. se pak rovněž nezabývá konkrétními případy žalobců. Proto městský soud dospěl k závěru, že tyto důkazy v řízení provedeny nebudou.

II. Kasační stížnosti žalobců a vyjádření žalovaného 3)

pokračování

[13] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) v kasačních stížnostech podaných v zákonné lhůtě napadli shora uvedený rozsudek městského soudu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[14] V kasačních stížnostech stěžovatelé nejprve namítli, že jediným právním předpisem, který vymezoval pyrotechnické předměty třídy I. a II., byla v době žalovaného zásahu vyhláška č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, na kterou ostatně odkazovala poznámka pod čarou uvedená k čl. 1 a 2 vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy. Vyhláška č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, však byla neaplikovatelná (neúčinná), jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2010, č. j. 4 As 17/2009 - 62. Argumentace městského soudu, že pyrotechnické předměty třídy I. a II. bylo možné též definovat na základě nařízení vlády č. 208/2010 Sb. o technických požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh, tak podle stěžovatelů nemá oporu v právu. Uvedené nařízení totiž nevymezuje „pyrotechnické předměty“, ale „pyrotechnické výrobky“, přičemž je nečlení do tříd označených římskými číslicemi, ale do kategorií označených číslicemi arabskými. Nadto vyhláška č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, zařazuje pyrotechnické výrobky pro zábavní účely do tří tříd, zatímco nařízení vlády č. 208/2010 Sb. o technických požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh, zábavní pyrotechniku dělí do 4 kategorií. Podle názoru stěžovatelů tak nelze jednoznačně tvrdit, že pyrotechnické předměty třídy I. a II. ve smyslu vyhlášky č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, jsou identické s pyrotechnickými výrobky kategorie 1 a kategorie 2, jak je vymezuje nařízení vlády č. 208/2010 Sb. o technických požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh. Závěr městského soudu je tak nepřezkoumatelný, neboť odůvodnění napadeného rozsudku neobsahuje žádné úvahy, které by eventuálně vysvětlovaly, co se optikou shora uvedeného nařízení rozumí pyrotechnickými předměty třídy I. a II. Jelikož v předmětné době neexistoval žádný právní předpis, který by stanovoval, co se myslí pyrotechnickými předměty třídy I. nebo II., nebylo možné podle vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy postupovat a vynucovat plnění tvrzené povinnosti. Městský soud tak posoudil důvodnost žaloby, respektive důvodnost použití donucovacích prostředků, podle právního předpisu, který se na danou otázku vůbec nevztahoval.

[15] Stěžovatelé dále uvedli, že místo komplexního posouzení zásahu Policie České republiky věnoval městský soud většinu své pozornosti hodnocení dílčích aspektů zásahu ve vztahu k jednotlivým stěžovatelům. Městský soud přitom odmítl vzít v potaz legitimní očekávání a dobrou víru stěžovatelů založenou na skutečnosti, že během předešlých pochodů, které vedly po stejné trase, byla na Čechově mostě používána pyrotechnika v rozsahu minimálně srovnatelném jako během předmětného zásahu, a to bez jakéhokoliv postihu ze strany Policie České republiky. Stěžovatelé v tomto ohledu též poukázali na zásadu, že výkon státní správy by měl být pro subjekty práva předvídatelný a čitelný. Ze skutečnosti, že Policie České republiky soustředila na Čechově mostě značné síly, stěžovatelé dovozují, že právě zde byl připraven proti účastníkům pochodu zákrok, neboť si Policie České republiky byla vědoma toho, že zde účastníci pochodu použijí pyrotechniku, kterou považovali za povolenou. S přílišným formalismem pak městský soud odmítl také „*gentlemanskou dohodu*“, kterou pořadatelé pochodu uzavřeli s „antikonfliktním týmem“, resp. Policií České republiky.

[16] Vzhledem k tomu, že účastníci pochodu neporušili právní předpisy, nebyl poškozen veřejný majetek ani ohrožen jiný veřejný statek, stěžovatelé považují způsob provedení zásahu Policie České republiky za zjevně nepřiměřený. Jediným pochybením na straně účastníků pochodu tak bylo nerespektování protiprávních pokynů příslušníků Policie České republiky. K tomu stěžovatelé uvedli, že neuposlechnutí výzvy Policie České republiky nemůže být nezákonné v případě, že výzva orgánu veřejné moci odporuje základním právům, která mají lidé zaručena ústavním pořádkem.

[17] Ve vztahu k žalobním námitkám stěžovatelů d) a e) městský soud uzavřel, že tito nedoložili, že by proti nim bylo Policií České republiky fyzicky zasaženo. Městský soud však stěžovatelům d) a e) neumožnil pořídit si kopie videozáznamů zákroku Policie České republiky k důkladné analýze, která mohla potvrdit nebo vyvrátit, zda tito stěžovatelé jsou na předmětných videozáznamech zachyceni.

[18] S ohledem na výše uvedené pak stěžovatel b) tvrdil, že odpalováním pyrotechniky nemohl porušit platné právní předpisy ani se dopustit neuposlechnutí výzvy Policie České republiky, jelikož tato výzva byla nezákonná. Policie České republiky tak proti jeho osobě zasáhla zcela nepřiměřeně, když stěžovatel b) doložil 4 odborná lékařská vyjádření k pravděpodobnému rozsahu utrpěných zranění, jak dokládala fotografie pořízená během předmětného zákroku. Tato odborná vyjádření však městský soud označil za spekulace, přičemž sám spekulativně uvedl, že kdyby policista do stěžovatele b) kopal a tloukl, vyvstala by jistě potřeba lékařského ošetření. Pro odstranění veškerých pochybností o rozsahu svých zranění navrhl stěžovatel b) výslech svědka R. S. (reportéra České televize), který byl přítomen vyhotovení videozáznamu dokládajícího zranění stěžovatele b). Tento důkaz však městský soud odmítl provést. V daném kontextu pak stěžovatel b) uzavřel, že jeho zranění bylo jednoznačně prokázáno, avšak žalovaný již nebyl schopen uspokojivě prokázat, že by si je snad stěžovatel b) způsobil sám. Tvzení, že krvácení v obličejové části bylo zastaveno pomocí papírového kapesníku, resp. setřením krve, považoval stěžovatel b) za účelové.

[19] Ve vztahu ke stěžovateli c) bylo namítáno, že z důvodů výše uvedených je nutné jeho zajištění hodnotit jako nezákonné. Nadto stěžovatelé uvedli, že ne každé tvrzené porušení zákona automaticky opravňuje Policii České republiky k bezprostřednímu použití donucovacích prostředků, když stěžovatel c) stál při použití donucovacích prostředků vůči zasahujícímu policistovi zády.

[20] Co se týče zásahu Policie České republiky proti stěžovateli a), tak tento tvrdil, že se Policie České republiky aktivně zaměřovala na fanoušky v dresech fotbalového klubu Slavia, přičemž nikdo takto oblečený přes kordon příslušníků Policie České republiky neprošel. Dále uvedl, že viděl minimálně tři zkrvavené účastníky pochodu. K tomu stěžovatel a) doplnil, že již v řízení před městským soudem navrhl výslech svědkyně K. K. (účastnice pochodu), a svědka R. S. (reportéra České televize) za účelem prokázání svých tvrzení týkajícího se zásahu do jeho práv, omezení osobní svobody a svobody shromažďovací.

[21] Stěžovatelé dále namítli, že městský soud v napadeném rozsudku řádně neodůvodnil svůj závěr o přiměřenosti předmětného zásahu Policie České republiky ve smyslu § 11 zákona o Policii České republiky. Městský soud taktéž neodůvodnil závěr, že během

pokračování

pochodu hrozilo nebezpečí škody na zdraví a majetku. Předmětem dokazování totiž nebyly skutečnosti týkající se určení druhu použitých pyrotechnických výrobků, stejně tak si městský soud nevyžádal pořízení znaleckého posudku, který by se vyjádřil k otázce, zda by použité pyrotechnické výrobky byly schopny způsobit účastníkům pochodu zranění, popř. zda by byly schopny ohrozit či poškodit majetek. Městský soud tak posoudil zákonnost zákroku Policie České republiky zejména na základě videozáznamů předložených Policií České republiky (které, neobsahují záběry zásahu proti stěžovatelům) a dále podle výpovědí svědků, tj. zejména policistů, kteří se zásahu účastnili nebo jej řídili.

[22] Následně stěžovatelé upozornili, že se v dané věci jednalo o situaci „*tvrzení proti tvrzení*“, kdy byl městský soud povinen obzvláště důkladně posuzovat věrohodnost proti sobě stojících výpovědí a v napadeném rozsudku přesvědčivě osvětlit, jak tyto výpovědi hodnotil a jaké závěry z nich vyvodil. Městský soud však zcela opomenul hodnocení, je-li u vyslechnutých příslušníků Policie České republiky, jejichž výpověď stojí proti výpovědím stěžovatelů, objektivně přítomna pochybnost o jejich nezainteresovanosti na výsledku řízení. Zjevné „*favorizace*“ výpovědí zasahujících policistů se pak městský soud dopustil v části, jež se týkala hodnocení skutkových okolností zásahu provedeného vůči stěžovateli b). Stěžovatelům tedy bylo ze strany městského soudu upřeno právo prokázat skutečný skutkový stav věci za pomoci jimi navrhovaných důkazů, přičemž tímto bylo porušeno i právo na spravedlivý proces.

[23] Stěžovatelé rovněž namítli, že jim předsedkyně senátu městského soudu bez zákonného důvodu odepřela právo pořídit si kopie videozáznamů zákroku Policie České republiky, jež byly součástí spisové dokumentace. K tomu poukázali na dikci § 45 s. ř. s. Předsedkyně senátu městského soudu se přitom k uvedené námitce nevyjádřila, a to jak během ústního jednání ve věci, tak ani v odůvodnění napadeného rozsudku. Stěžovatelé tak měli na základě nezákonného nařízení předsedkyně senátu městského soudu možnost si předmětné videozáznamy prohlížet jen v infocentru městského soudu. Na základě nezákonného nařízení předsedkyně senátu městského soudu tak byli stěžovatelé připraveni o možnost doplnit dokazování ohledně tvrzeného nezákonného zásahu.

[24] Přestože stěžovatelé nerozporují hodnocení městského soudu, že Policie České republiky během předmětného zásahu jednala jako ozbrojený bezpečnostní sbor, namítli, že „*Policie České republiky byla během zásahu v postavení správního orgánu*“. V souladu s § 83 s. ř. s. tak bylo podle názoru stěžovatelů pasivně legitimováno jak Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, tak i Policejní prezidium České republiky, neboť se jedná o správní orgány.

[25] Dále stěžovatelé uvedli, že „*[v] průběhu soudního řízení o žalobě měl dle rozvrhu práce městského soudu senát, který o žalobě stěžovatelů rozhodoval, vyšší počet členů než je počet členů senátu u krajského soudu. Rozvrh práce však již dále nestanovoval pravidla pro určení konkrétních soudců v senátu, kteří měli ve věci rozhodovat. V rozvrhu práce městského soudu tak zcela zjevně absentovala jasná, průhledná a transparentní pravidla pro obsazování senátu, která by byla schopna zamezit případným manipulacím se složením senátu v průběhu soudního řízení.*“ Absencí jasných pravidel v rozvrhu práce městského soudu pro určení konkrétních soudců, kteří ve věci podané žaloby měli rozhodovat, tak bylo podle tvrzení stěžovatelů porušeno jejich základní právo na zákonného soudce a právo na nestranný a nezávislý soud.

[26] Stěžovatelé proto navrhli, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[27] Žalovaný 3) ve vyjádření ke kasačním stížnostem nejprve zrekapituloval důvody vedoucí k přijatým bezpečnostním opatřením dne 12. 4. 2014. Následně se obsáhle zabýval dotčenými ustanoveními (tj. § 11, § 26 a § 51 a násl.) zákona o Policii České republiky a jejich aplikací na daný případ. Žalovaný 3) poté konstatoval, že k bezpečnostním opatřením bylo v nyní řešené věci nutné přistoupit, a to v důsledku ohrožení osob, majetku a veřejného pořádku. Pyrotechnické předměty totiž byly umísťovány pod zaparkovaná vozidla a zcela nekontrolovaným způsobem také odhazovány (např. i na loď proplouvající pod Čechovým mostem). Stejně tak byli na zdraví ohroženi samotní účastníci pochodu. Policií České republiky tak byly použity donucovací prostředky zcela oprávněně k ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku. Před použitím donucovacích prostředků přitom byli účastníci pochodu vyzýváni, aby upustili od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. Všechny podmínky použití donucovacích prostředků tak byly podle žalovaného 3) splněny, přičemž zakročující policisté dbali na to, aby osobám, vůči nimž bylo zakročeno, nezpůsobili újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejich protiprávního jednání. Žádné skutečnosti nasvědčující podezření z nedodržení těchto zákonných povinností zjištěny nebyly. V dané věci pak nebylo podle žalovaného 3) možné tvrdit, že pokud žádný platný právní předpis nezařazuje „předmět“, jímž někdo ohrožuje život, zdraví či majetek jiného, popř. narušuje veřejný pořádek, do jisté kategorie, tak se nemůže dopustit protiprávního jednání. Policie České republiky zakročila (a k tomu byla povinna) v případech, kdy byly ohroženy hodnoty shora uvedené, přičemž v tomto kontextu nebylo rozhodné, jakými prostředky se tak stalo. Tyto závěry jsou podloženy videozáznamy, jež jsou součástí spisové dokumentace. Z výpovědi stěžovatelů zároveň vyplývá, že si tito byli svého protiprávního jednání zcela vědomi. Žalovaný 3) z výše uvedených důvodů navrhl zamítnutí kasačních stížností, neboť ty jsou nedůvodné.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[28] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé v podaných kasačních stížnostech, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[29] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti netrpí. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů jsou žalobní námitky nedůvodné.

[30] Nejvyšší správní soud se dále zabýval tvrzením stěžovatelů, že v dané věci bylo pasivně legitimováno, mimo Ministerstva vnitra, také Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy a Policejní prezidium České republiky, neboť se jedná o správní orgány. Stěžovatelé přitom nerozporovali hodnocení městského soudu, že Policie České republiky během

pokračování

předmětného zákroku jednala jako ozbrojený bezpečnostní sbor. Podle § 83 s. ř. s. *žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.* Policie České republiky jednající ve smyslu zákona o Policii České republiky je v první řadě ozbrojeným bezpečnostním sborem (viz § 1 zákona o Policii České republiky). Jistěže může vystupovat, stanoví-li tak zvláštní zákon, v určitých specifických situacích jako celek či její jednotlivé útvary nebo jiné organizační jednotky též jako správní orgán. V daném případě však příslušníci Policie České republiky provedli zákrok směřující k odstranění porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, při němž Policie České republiky nebyla v postavení správního orgánu, nýbrž ve své základní „roli“ ve smyslu § 1 zákona o Policii České republiky, tedy v postavení ozbrojeného bezpečnostního sboru. Proto městský soud za žalovaného správně považoval pouze Ministerstvo vnitra (viz § 83 s. ř. s., část věty za středníkem, ve spojení s § 5 odst. 1 zákona o Policii České republiky).

[31] Pokud se jedná o stížní námitku, že v době předmětného zákroku Policie České republiky neexistoval žádný právní předpis, který by stanovoval, co se myslí pyrotechnickými předměty třídy I. a II., a tedy nebylo možné postupovat podle vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy a vynucovat plnění povinnosti z ní vyplývající, shledal tuto námitku Nejvyšší správní soud nedůvodnou. Uvedená vyhláška v čl. 1 stanoví, že *„[u]žívání pyrotechnických předmětů třídy I. a II. je činností, která by mohla narušit veřejný pořádek v hlavním městě Praze“*. Článek 2 této vyhlášky dále upravuje, že *„[u]žívání pyrotechnických předmětů třídy I. a II. je zakázáno s výjimkou míst, uvedených v příloze této vyhlášky“*. Oba citované články přitom obsahují odkaz na poznámku pod čarou, která uvádí § 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, a čl. 1 a 2 Přílohy č. 1 vyhlášky č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi.

[32] V tomto kontextu Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že žádný právní předpis pojem „veřejný pořádek“ nedefinuje. Podle právního slovníku je veřejný pořádek *„právním předpisem neurčený pojem, který v obecném smyslu představuje souhrn pravidel nebo zásad chování na veřejnosti“* (srov. Hendrych, D. a kol., *Právní slovník*, Praha: C. H. Beck, 2009). Nejvyšší správní soud pak ve své judikatuře vyslovil závěr, že veřejný pořádek je *„normativní systém, na němž je založeno fungování společnosti v daném místě a čase a jenž v sobě zahrnuje ty normy právní, politické, mravní, morální a v některých společnostech i náboženské, které jsou pro fungování dané společnosti nezbytné. Nadto je možno pod pojmem veřejného pořádku rozumět také faktický stav společnosti, k němuž je dodržování tohoto heterogenního normativního systému zacíleno. Narušení veřejného pořádku je proto zároveň narušením normy a zároveň narušením optimálního stavu společnosti, který je účelem a dispozicí této normy. (...) Ze skutečnosti, že je tento termín používán ve výše naznačených různých souvislostech a různých právních odvětvích, je pak potřeba vycházet při jeho výkladu v rámci aplikace těchto předpisů.“* (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 2 As 78/2006 - 64, nebo ze dne 30. 7. 2009, č. j. 2 As 65/2008 - 69). Aplikujeme-li tedy shora uvedená teoretická východiska na daný případ, resp. uvažíme-li rozsah, v jakém byla pyrotechnika odpalována, s jakými následky či projevy (zadýmení, manipulace s otevřeným ohněm, akustické působení pyrotechniky), na jakém místě a v jakém čase (v davu lidí, tj. v bezprostřední blízkosti ostatních osob, bez

jakéhokoliv zajištění bezpečnostních požadavků na odpalování pyrotechniky, na Čechově mostě, tj. komunikačně významném mostu v rušném historickém centru města, pod nímž často plují výletní lodě plné turistů, v poledních hodinách), což jsou skutečnosti zcela zřejmé z videozáznamů a úředních záznamů obsažených ve spise, k porušení veřejného pořádku nepochybně došlo již z povahy věci samé, tedy v důsledku jednání osob, které pyrotechniku za těchto okolností odpalovaly. Již tato skutečnost tedy sama o sobě postačovala k provedení policejního zákroku.

[33] Nadto Nejvyšší správní soud upozorňuje, že nelze přisvědčit názoru stěžovatelů, že nebylo možné ve smyslu čl. 1 a 2 vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy postupovat a vynucovat zde obsaženou povinnost, když neexistoval právní předpis definující pyrotechnické předměty I. a II. třídy. V této souvislosti Nejvyšší správní soud nikterak nerozporuje skutečnost, že vyhlášku č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, rozsudkem ze dne 23. 3. 2010, č. j. 4 As 17/2009 – 62, shledal neaplikovatelnou, když se ode dne 31. 1. 2008 jednalo o neúčinný právní předpis. Právní úprava obsažená v čl. 1 a 2 vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy však byla v daném případě použitelná, a to i přes poznámku pod čarou, jež odkazovala na § 2 odst. 1 písm. a) a čl. 1 a 2 Přílohy č. 1 již neúčinné vyhlášky č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi. Zásadní je totiž v daném případě skutečnost, že podstatou této poznámky pod čarou byl odkaz na veřejně dostupnou klasifikaci pyrotechnických výrobků obsaženou v právním předpisu v rozhodné době již neplatném a neúčinném, nicméně existujícím a veřejně dostupném. Obecně platí, že „[p]oznámky pod čarou či vysvětlivky nejsou normativní, přesněji závaznou, součástí pravidla chování. Proto stejně jako jiné části právního předpisu, jejichž posláním je zlepšit přehlednost předpisu a orientaci v právním řádu (nadpis právního předpisu, označení částí, hlav, dílů, oddílů, paragrafů), jsou pouhou legislativní pomůckou, která nemůže být závazným pravidlem pro výklad právního předpisu a stanovení pravidel chování.“ (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 11. 1999, sp. zn. II. ÚS 485/98 a ze dne 2. 2. 2000, sp. zn. I. ÚS 22/99, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 7 As 58/2008 - 79). Samotné pravidlo chování stanovící, co je zakázáno (užívat pyrotechnické předměty třídy I. a II.), však je obsaženo v čl. 1 a 2 vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy, tj. v účinném právním předpisu. Proto bylo pro stěžovatele závazné, když o normativním obsahu uvedených článků nebylo možné pochybovat. Předmětná poznámka pod čarou, i přes to, že odkazovala na již neaplikovatelný právní předpis, pak byla v dané věci podstatná ve smyslu odkazu na jasnou, zcela konkrétní a veřejně dostupnou klasifikaci pyrotechnických výrobků, čímž bylo pro účely vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy v rozhodné době dostatečně zřejmé, co se rozumí pod pojmem pyrotechnické předměty třídy I. a II. Jinak řečeno, ustanovení čl. 1 a 2 vyhlášky č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy ve spojení s poznámkou pod čarou „znormativnila“ pro rozsah působnosti dané vyhlášky (a jen pro něj!) klasifikaci pyrotechnických předmětů třídy I. a II., která již sama o sobě svoji normativní povahu ztratila zrušením vyhlášky č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi. Podle této klasifikace tedy bylo možné určit, že charakteristickými pyrotechnickými předměty třídy I. jsou pyrotechnické hračky, zejména prskavky, pistolové kapsle, třaskavé bonbony a proužky, malé tyčinky s barevnými plameny, ohňopády, blikavky, malá ohnivá kola a fontány, létající motýli, bouchací kuličky a vystřelovací konfety. Charakteristickými pyrotechnickými předměty třídy II. jsou pak zejména římské svíce, fontány, gejzíry, petardy, minivýbušky, vystřelovací pouzdra, rakety s náplní barevných světlic nebo výbuškové slože, barevné dýmy a bengálské ohně.

pokračování

[34] Nejvyšší správní soud tak korigoval závěry vyslovené městským soudem v napadeném rozsudku, když se stěžovateli souhlasil v tom, že městským soudem odkazované nařízení vlády č. 208/2010 Sb., o technických požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh, obsahovalo v zásadě odlišnou klasifikaci zábavní pyrotechniky, než jaká byla dříve stanovena vyhláškou č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi. S poukazem na shora uvedené však Nejvyšší správní soud v tomto nesprávném právním názoru městského soudu neshledal vadu mající vliv na zákonnost jeho rozsudku.

[35] Pokud jde o stížní námitku, že městský soud namísto komplexního posouzení zásahu Policie České republiky věnoval většinu své pozornosti hodnocení dílčích aspektů zásahu ve vztahu k jednotlivým stěžovatelům, Nejvyšší správní soud k tomu upozorňuje na znění § 82 s. ř. s., které stanoví, že *„[k]aždý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“* Základem žalobní legitimace je tak v případě zásahové žaloby žalobcovo tvrzení o nezákonném zásahu a jeho důsledcích v žalobcově právní sféře. V průběhu soudního řízení je tedy nutné zkoumat, zda žalobce tvrzenou aktivní věcnou legitimaci k podání žaloby skutečně měl, resp. zda se žalovaný státní orgán tvrzeného zásahu do veřejných subjektivních práv skutečně dopustil. V tomto smyslu je aktivně legitimován ten z účastníků, komu svědčí subjektivní právo nebo povinnost, o něž se v řízení jedná. Městský soud tudíž postupoval v souladu se zákonem, pokud v rámci svého rozhodování o věci zkoumal, zda a jak bylo proti jednotlivým stěžovatelům, jako konkrétním subjektům, zakročeno. Zároveň však nebylo možné konstatovat, že by městský soud předmětný zákrok Policie České republiky nehodnotil i jako celek, když z odůvodnění napadeného rozsudku (viz strana 15 a 16) jasně vyplývá komplexní hodnocení situace na Čechově mostě, tak jak byla zachycena zejména na obsáhlých videozáznamech založených ve spisu. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje na závěr městského soudu, že *„[z] předloženého zobrazení situace na mostě dle názoru soudu vyplývá, že zásah policie nebyl nedůvodný, neboť zde skutečně vznikla situace, kterou je možné hodnotit jako ohrožení zdraví účastníků pochodu, bylo zdokumentováno i případné ohrožení majetku, navíc bylo zcela zřejmé, že dochází k porušování veřejného pořádku, neboť nebyla respektována zmiňovaná vyhláška č. 42/1999 Sb. hl. m. Prahy. Byly tedy naplněny důvody zásahu, neboť pouze v takovém případě mohla policie zaručit plnění úkolů vyplývajících ze zákona.“* S tímto hodnocením věci Nejvyšší správní soud souhlasí, neboť je z videozáznamů založených ve spisu zřejmé, že právě na Čechově mostě došlo k opravdu masivnímu užití pyrotechniky, a to v rozsahu, jenž mohl nepochybně ohrozit zdraví osob nacházejících se v bezprostřední blízkosti jejího odpalování (popř. odhazování), jakož i poškodit majetek zasažený pyrotechnikou, přičemž užitím pyrotechniky v daném místě a čase došlo také k porušení veřejného pořádku, jak již bylo shora uvedeno.

[36] V tomto ohledu Nejvyšší správní soud dále odkazuje na § 2 zákona o Policii České republiky, který stanoví, že *„policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen*

„mezinárodní smlouva“). Stanovení působnosti policie tak vychází z vymezení základních zájmů a hodnot chráněných policií v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti, k jejichž ochraně policie vykonává svěřené pravomoci. Ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o Policii České republiky *v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil*. Policisté jsou přitom povinni dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma, dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma, a postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem (viz § 11 zákona o Policii České republiky).

[37] Z výše uvedených skutečností je v daném případě zjevné, že předmětný zákrok Policie České republiky vůči osobám odpalujícím pyrotechniku byl s ohledem na hodnoty bezprostředně ohrožené tímto jednáním (tj. bezpečnost osob, majetku a veřejného pořádku) v obecné rovině (tj. jako celek spočívající v koordinovaném a jednotném velení podléhajícím jednání policie vůči skupině osob, které narušovaly veřejný pořádek) zákonný a přiměřený. Co se týče užití donucovacích prostředků policisty při provádění zákroku, lze odkázat na § 53 odst. 1 zákona o Policii České republiky, v němž je uvedeno, *že policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku*. Podle odstavce 2 citovaného ustanovení *před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků*. *To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla*. Od výzvy s výstrahou lze upustit *v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu*. Poukázat je možné též na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 25. 5. 2014, č. j. 6 As 255/2014 – 42, dospěl k závěru, že *„nelze při rozhodování o použití donucovacích prostředků odhlédnout od toho, jak vážný právní zájem je ve hře a jak intenzivně je ohrožen, nadto v situaci, kdy je ve hře výkon jiného základního práva nebo svobody, jež ke svému legálnímu omezení vyžaduje závěr o nezbytnosti omezujícího opatření v demokratické společnosti z ústavně aprobovaných důvodů (včetně ochrany práv druhých), a to in concreto, tj. vzhledem k individuálním okolnostem případu.“* Z videozáznamů, které zachycují situaci na Čechově mostě, jednoznačně vyplývá nejen vážné ohrožení hodnot, které byla Policie České republiky ze zákona povinna chránit, jak již bylo shora vyloženo, ale i splnění povinnosti Policie České republiky vyzvat osobu před použitím donucovacího prostředku k upuštění od protiprávního jednání. Policisté účastníky pochodu v místě Čechova mostu opakovaně (s časovými prodlevami v řádu několika sekund) a naprosto slyšitelně vyzývali, aby během průvodu *„nepoužívali pyrotechniku, neodpalovali pyrotechniku a nezahalovali si tváře“*, jinak *„se dopouštějí přestupku a bude proti nim použito donucovacích prostředků“*. Zákrok policistů proti osobám, které nedbaly předem učiněné a opakované zákonné výzvy Policie České republiky, a přesto odpalovaly v daném místě a čase pyrotechniku, tak nelze hodnotit jako nezákonný, přičemž byly rovněž naplněny podmínky pro použití donucovacích prostředků. Policisté přitom užili k zajištění osob hmatů, chvatů a pout pro eskortu, tedy donucovacích prostředků nejmírnější povahy, což lze vzhledem k dané situaci hodnotit jako postup plně odpovídající požadavku přiměřenosti. Z videozáznamů, na nichž byly zákroky policistů zachyceny, nevyplývá žádná skutečnost nasvědčující nepřiměřenosti postupu Policie České republiky. V otázce přiměřenosti zákroku Policie

pokračování

České republiky pak nelze tvrdit, že by se touto městský soud nezabýval (popřípadě zabýval nedostatečně), když z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá obsáhlé hodnocení svědčící pro závěr o přiměřenosti předmětného zákroku. Městský soud konkrétně popsal a vyhodnotil i okolnosti týkající se ohrožení osob, majetku a veřejného pořádku.

[38] Pokud se stěžovatelé dovolávali dobré víry a legitimního očekávání v to, že proti nim nebude zakročeno, neboť Policie České republiky užívání pyrotechniky v dřívějších letech tolerovala, pak Nejvyšší správní soud upozorňuje na skutečnost, že chránit bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek je zákonnou povinností Policie České republiky. Jestliže tedy byly v daném případě uvedené hodnoty ohroženy, byla Policie České republiky také povinna zakročit, resp. provést úkony směřující k odstranění tohoto nebezpečí. Žádné „gentlemanské dohody“ o tolerování protiprávního jednání zákon o Policii České republiky nepřipouští. Právě tvrzení stěžovatelů týkající se „gentlemanské dohody“ mezi Policií České republiky a pořadatelem pochodu je třeba důrazně odmítnout, neboť z videozáznamu (DVD - KRPA-120982/ČJ-0014-0000PJ, příloha 1/3, 315520, poučení V.) jednoznačně vyplývá, že pořadatel pochodu byl několikrát výslovně poučen o tom, že Policie České republiky užívání pyrotechniky nemůže a nebude tolerovat (konkrétně v časech 4:05, 8:25 a 8:55 min. uvedeného videozáznamu). Pokud tedy snad v minulosti bylo užívání pyrotechniky fotbalovými fanoušky v podobných situacích Policií České republiky tolerováno, v nyní projednávané věci je zřejmé, že tak policie – zcela správně – nepostupovala a naopak s dostatečným předstihem a zřetelně dala najevo, že podobné jednání tolerovat nebude.

[39] Namítli-li stěžovatelé, že na Čechově mostu byly soustředěny značné síly Policie České republiky, a tudíž se jednalo o předem plánovaný zákrok, Nejvyšší správní soud toto tvrzení považuje za ničím nepodloženou fabulaci. Naopak žalovaný 3) již ve vyjádření k žalobě poskytl k situaci na Čechově mostu zcela logické vysvětlení, že vozidla Policie České republiky byla umístěna tak, aby směřovala průvod stejným průchozím profilem, zajistila průjezdnost jednoho jízdního pruhu na mostě pro vozidla složek integrovaného záchranného systému a pohyb osob neúčastnících se tohoto průvodu. Vozidla Policie České republiky zde byla rovněž připravena z důvodu možného operativního odklonění trasy pochodu a ochrany před napadením jeho účastníků, neboť byl v blízkém okolí průvodu registrován pohyb osob „znenárodněné skupiny“.

[40] Co se týče tvrzení stěžovatelů, že jediným jejich pochybením bylo nerespektování protiprávních pokynů Policie České republiky, Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97, v němž byl vysloven názor, že *„[o]bčané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným a to zákonným způsobem. Ústava ČR, Listina základních práv a svobod ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokyn uposlechli nebo neuposlechli.“* Výjimkou by byl případ, kdyby orgán veřejné moci jednal zřetelně *ultra vires* (viz k tomu nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08). Nutno doplnit, že s ohledem na výše uvedené právní hodnocení dané věci shledal Nejvyšší správní soud výzvy činěné Policií České republiky zcela oprávněnými a ve všech ohledech v souladu se zákonem.

[41] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnou též konkrétní námitku stěžovatele b), že proti jeho osobě policisté zasáhli nepřiměřeně (úder a kopy), když mu bylo způsobeno krvácení v obličeji. K tomuto zranění stěžovatel b) doložil 4 lékařská vyjádření, přičemž ta byla městským soudem označena za spekulace. Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvádí, že lékaři, kteří vyhotovili předmětná vyjádření, stěžovatele b) osobně nevyšetřili a ve svých nálezech vyslovili toliko úvahu nad možným rozsahem zranění, když vycházeli pouze z předložené fotografie stěžovatele b) se zakrvácenou tváří (případně i z jeho popisu události). Jednalo se tedy o odborný odhad lékařů ohledně možné diagnózy na základě velmi omezeného souboru vstupních informací. Stěžovatel b) přitom předmětnou námitkou zcela rozporuje své dřívější vyjádření, když do úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 12. 4. 2014, č. j. KRPA-146703-1/PŘ-2014-001377, výslovně uvedl, že „... od nějakého kluka dostal do ruky světlici zapálenou, jelikož se mu udělalo špatně. (...) Zákrokem (Policie České republiky) mně nebylo způsobeno žádné zranění, lékaře nevyhledám.“ Na této skutečnosti nic nemění ani písařská chyba, když byla policistou provádějícím citovaný zápis v předmětném úředním záznamu namísto Čechova mostu, nesprávně uvedena ulice Pařížská. Ostatně tato chyba nebyla nikým rozporována, když účastníci řízení shodně uváděli jako místo zákroku Čechův most. Při jednání městského soudu pak stěžovatel b) opětovně uvedl, že pyrotechniku odpaloval, přičemž po zákroku Policie České republiky ošetření na místě nežádal a ani následně ošetření nevyhledal. Pokud se jedná o výslechy svědků - zasahujících policistů, jejich výpovědi jsou zcela nerozporné, přičemž odpovídají původnímu tvrzení samotného stěžovatele b), tak jak je učinil dne 12. 4. 2014 v úředním záznamu o podání vysvětlení. Svědek J. Š. vypověděl, že stěžovatele b) zajistil na Čechově mostě, když tento nedbal opakovaných výzev, aby k odpalování pyrotechniky nedocházelo a pyrotechniku odpálil přímo před ním. Stěžovatele b) tedy svedl na zem pomocí páky, protože se stěžovatel b) pokusil utéct do davu. Po nasazení pout byl odveden do bezpečného prostoru. Co se týče krvácení stěžovatele b) v obličeji, k tomu svědek J. Š. uvedl, že bylo zřejmě způsobeno při svádění stěžovatele b) na zem. Svědek J. Š. i jeho kolega svědek K. S., který byl se stěžovatelem b) ve styku bezprostředně po jeho zajištění, shodně vypověděli, že si stěžovatel b) vyžádal kapesníky na utření nosu. Po setření krve z obličeje již stěžovatel b) podle jejich vyjádření nekrvácel. Svědci J. Š. a K. S. též shodně uvedli, že stěžovatel b) nepožadoval lékařské ošetření a netvrdil, že je zraněn. Nejvyšší správní soud tak s odkazem na konstatované skutečnosti a ve vazbě na již shora učiněné hodnocení předmětného zákroku Policie České republiky shledal, že nezákonnost zásahu vůči stěžovateli b) nebyla prokázána.

[42] Jestliže stěžovatel c) nad rámec společných kasačních námitek konkrétně tvrdil, že jeho zajištění bylo nezákonné, Nejvyšší správní soud nevyhodnotil ani tuto námitku jako důvodnou. Sám stěžovatel c) při jednání u městského soudu uvedl, že byl policistou sražen v okamžiku, kdy měl světlici v ruce. Odpalování pyrotechniky stěžovatelem c) potvrdil ve svědecké výpovědi i jeho bratr (Z. S.). Ve světle shora uvedeného je tak třeba konstatovat, že pokud stěžovatel c) neuposlechl opakovanou zákonnou výzvu Policie České republiky, přičemž pyrotechniku nepochybně užil, bylo za dané situace (ohrožení osob, majetku a porušení veřejného pořádku) třeba proti němu zakročit, a to i za použití donucovacích prostředků. Ve smyslu § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii České republiky jsou pak policisté oprávněni zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci. V daném případě tak Nejvyšší správní soud vyhodnotil,

pokračování

že podmínky pro zajištění stěžovatele c) podle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii České republiky byly naplněny, neboť ten byl přistižen při jednání porušujícím veřejný pořádek, když zjevně nedbal opakované výzvy Policie České republiky a odpaloval pyrotechniku na Čechově mostě, tedy v místě a čase, kdy takové jednání nebylo přípustné. Souhlasit lze též se závěrem městského soudu, kterému se vzhledem k situaci na Čechově mostě jevila jako důvodná i obava, že pokud by nedošlo k zajištění stěžovatele c), tak by *„nebylo možné objasnit, o jakou osobu se jedná, a nebylo by možné po té se stěžovatelem c) vést správní přestupkové řízení.“* Nadto Nejvyšší správní soud ve vazbě na právní posouzení aplikace institutu zajištění v dané věci uvádí, že tyto závěry bylo možné plně vztáhnout i na osobu stěžovatele b).

[43] V souvislosti se zákrokem Policie České republiky na Čechově mostě stěžovatel a) namítl, že byl traumatizován tím, že viděl zkrvavené účastníky pochodu, přičemž se policisté měli zaměřovat na fanoušky v dresech fotbalového klubu Slavia, resp. nikdo takto oblečený přes kordon policistů neprošel. Z videozáznamů založených ve spisu však naprosto zřetelně vyplývá, že účastníci pochodu, a to i ti, kteří měli oblečený dres fotbalového klubu Slavia, mohli naprosto volně opustit průvod, když jim v tomto jednání nebylo policisty nijak bráněno. Na videozáznamech je také jasně vidět, že tuto možnost využilo značné množství účastníků pochodu. Nutno připomenout, že z videozáznamů rovněž vyplývá, že zákrok Policie České republiky byl veden pouze proti konkrétním osobám odpalujícím přes opakované výzvy Policie České republiky pyrotechniku, nikoliv tedy proti průvodu jako celku. Ostatně sám stěžovatel a) ve svém tvrzení nikterak neuváděl, že by proti jeho osobě byl veden jakýkoliv zákrok policistů. Nejvyšší správní soud tedy vyhodnotil, že setrval-li stěžovatel a) o své vlastní vůli v místě probíhajícího zákroku Policie České republiky a stal se tak pozorovatelem jejího postupu v rámci zajištění osob porušujících veřejný pořádek, jistě se mohlo jednat o zážitek stresující, avšak v této skutečnosti nelze spatřovat nezákonný zásah vůči stěžovateli a), popřípadě porušení jeho osobní svobody či svobody shromažďovací.

[44] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatelů, že měl městský soud provést výslech dalších navrhovaných svědků, tj. R. S. (reportéra České televize) a K. K. (účastnice pochodu). V tomto kontextu je možné poukázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, že stěžovatelé nemají právní nárok na to, aby soud provedl veškeré důkazy, které v řízení navrhnou, v případě jejich neprovedení je však soud povinen odůvodnit, proč k jejich provedení nepřistoupil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2015, č. j. 2 As 31/2015 – 53). V nyní řešeném případě městský soud konstatoval, že *„[p]okud se jedná o další návrhy na dokazování, a to zejména výslechy dalších svědků, tyto návrhy soud neshledal jako důvodné. Svědci K. K. a reportér S. měli vypovídat o průběhu zásahu, ale nikoliv o konkrétních zásazích proti žalobcům, článek M. F. se rovněž nezabývá konkrétními případy žalobců.“* Toto odůvodnění neprovedení navrhovaných důkazů shledal Nejvyšší správní soud dostatečným a správným, neboť sami stěžovatelé neuvedli rozhodné skutkové okolnosti ve vztahu k tvrzeným zásahům vůči jejich osobám, které by měly výpovědi navržených svědků prokázat. Stav věci přitom byl podle názoru Nejvyššího správního soudu zjištěn bez důvodných pochybností jinými provedenými důkazy, když celkový obraz zákroku, jakož i dílčí zákroky vůči jednotlivým osobám jednoznačně vyplývají z obsáhlých videozáznamů, provedených svědeckých výpovědí [např. bratra stěžovatele c) a zasahujících policistů], úředních záznamů i z výpovědí a

tvrzení stěžovatelů samotných. Za těchto okolností by tedy byl výslech dalších navrhovaných svědků, navíc pouze k jejich celkovému vnímání zákroku, zcela nadbytečný.

[45] Co se týče tvrzení stěžovatelů, že městský soud upřednostnil výpovědi zasahujících policistů před skutečnostmi uváděnými právě stěžovateli, a tedy důkladně neposoudil proti sobě stojící tvrzení, Nejvyšší správní soud neshledal ani tuto námitku důvodnou. Nad rámec shora již řečeného je třeba uvést, že z odůvodnění napadeného rozsudku plyne, že městský soud tvrzení jednotlivých osob pečlivě a komplexně hodnotil, přičemž je porovnával zejména s dostupnými (a z hlediska vypovídací hodnoty zřetelnými a dostatečně přehlednými) záběry provedeného zákroku Policie České republiky, s úředními záznamy zajištěných osob a dalšími zjištěními ve věci. Stěžovatelé tak obecně uplatněnou námitkou ničím nepodložili svá tvrzení, že jim bylo postupem soudu ve věci upřeno právo prokázat skutkový stav věci a že bylo porušeno právo na spravedlivý proces. Takovéto pochybení v postupu městského soudu Nejvyšší správní soud neshledal, přičemž hodnocení jednotlivých důkazů tak, jak je provedl městský soud, považuje za zákonné.

[46] Nejvyšší správní soud poté nepřisvědčil ani námitce stěžovatelů, že městský soud neodůvodnil závěr týkající se hrozícího nebezpečí škody na zdraví a majetku, když předmětem dokazování nebylo určení druhu použitých pyrotechnických výrobků, resp. k této otázce nebyl pořízen znalecký posudek. V tomto kontextu je však nutné konstatovat, že pyrotechnickým výrobkem se obecně rozumí výrobek obsahující výbušné látky nebo směs výbušných látek určený k produkci tepla, světla, zvuku, plynu, kouře nebo kombinace těchto efektů pomocí samoudržujících se exotermických chemických reakcí. Z povahy samotného pyrotechnického výrobku, jehož základem je v každém případě výbušná látka (popřípadě směs takovýchto látek), je tedy zřejmé, že se při nedodržení přísných bezpečnostních podmínek jedná o předmět vysoce ohrožující jak zdraví osob, tak i majetek. Toto jsou skutečnosti obecně známé, které nemusely být podloženy znaleckým posudkem. Nutné je v tomto kontextu též připomenout shora uvedenou argumentaci týkající se porušení veřejného pořádku, které v daném případě spočívalo právě v neřízeném a masivním odpalování pyrotechniky v davu lidí (na Čechově mostu), přičemž předmětná pyrotechnika byla následně nekontrolovaně odhazována (např. mezi ostatní účastníky průvodu, pod policejní vozidla a na lodě, jak dokládají videozáznamy a fotografie založené ve spisu). Jestliže se tedy v případě užití pyrotechnického výrobku jednalo o exotermickou chemickou reakci (tj. reakci doprovázenou vydáváním tepla), resp. hoření výbušné látky, bylo možné konstatovat zvýšené nebezpečí a ohrožení bezpečnosti osob a majetku v jejím okolí. Nejvyšší správní soud proto vyhodnotil danou námitku jako nedůvodnou.

[47] Namítli-li dále stěžovatelé, že jim předsedkyně senátu městského soudu bez zákonného důvodu odepřela právo pořídit si kopie videozáznamů zákroku Policie České republiky, jež byly součástí spisové dokumentace, a kterými stěžovatelé chtěli dokládat nezákonnost zásahu Policie České republiky, mohlo by se obecně vzato jednat o námitku relevantní a závažnou. Pokud by opravdu ze strany městského soudu došlo k zamezení možnosti účastníka řízení pořídit si kopie videozáznamů, jež by byly součástí spisové dokumentace, šlo by o postup v rozporu s § 45 odst. 1 s. ř. s., který upravuje právo nahlížet do spisu. Právě toto právo má totiž široký význam, když účastníku řízení umožňuje seznámit se s relevantními důkazy detailně, důkladně je prostudovat, třeba i za pomoci dalších osob disponujících odbornými znalostmi, a podle výsledků takového

pokračování

analýzy důkazů zvolit podle toho odpovídající procesní postup. Zvláště u videozáznamů trvajících dlouhé desítky minut či dokonce hodiny je iluzorní mít za to, že postačí jejich studium přímo ve spisu na soudě. Právě proto je ostatně součástí práva nahlížet do spisu i právo pořizovat si z něj výpisy a opisy nebo žádat, aby byl takový výpis nebo opis vydán. Ostatně sazebník poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, počítá s poplatkem za poskytnutí kopie elektronických dat na trvalém nosiči dat tvořícím součást spisu (50 Kč za nosič - položka 31). V případě, že by tedy soud svým postupem upřel účastníku řízení právo nahlížet do spisu, resp. si z něj pořizovat kopie, včetně kopie videozáznamu, jednalo by se o jinou vadu řízení před soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. V daném případě není jasné, zda městský soud vskutku takto pořízení kopií videozáznamů stěžovatelům odepřel. Ze spisů není zřejmé, že by k něčemu takovému došlo, přičemž lze spíše předpokládat, že pokud by se tak opravdu stalo, stěžovatelé by si od soudu vyžádali potvrzení, že videozáznamy nezkopíruje, anebo alespoň bezprostředně po odmítnutí kopie pořídit si na postup soudu stěžovali či mu to vytkli v nějakém písemném sdělení. Jak to ve skutečnosti bylo, však Nejvyšší správní soud v dané věci nezjišťoval, neboť i kdyby se tak vskutku stalo, v daném konkrétním případě by taková eventuální vada řízení před městským soudem nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Jak již bylo shora vyloženo, z videozáznamů a i z dalších důkazů ve správním spise bezpečně a bez jakýchkoli pochybností plyne, že zákrok obecně jako celek i konkrétně vůči jednotlivým stěžovatelům byl plně v mezích zákona, a pokud v rámci něho došlo k určitým újmám stěžovatelů na zdraví či psychice, šlo o újmy plynoucí z jejich vlastního chování či jejich vlastním chováním vyvolané. Policie České republiky v daném případě postupovala přiměřeně a vyvarovala se agresivity a nadměrné tvrdosti. Detailní analýza videozáznamů by na tomto závěru nic nezměnila.

[48] Závěrem se Nejvyšší správní soud zabýval obecným tvrzením stěžovatelů, že absencí jasných pravidel v rozvrhu práce městského soudu pro určení konkrétních soudců, kteří ve věci podané žaloby měli rozhodovat, bylo porušeno jejich základní právo na zákonného soudce. Ze záhlaví napadeného rozsudku je zřejmé, že městský soud předmětnou věc rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karly Cháberové a soudkyň JUDr. Dany Černé a JUDr. Naděždy Treschlové, tedy soudkyň zařazených v souladu s rozvrhem práce městského soudu vztahujícím se na projednávanou věc, do soudního oddělení 6A. Stěžovatelé namítali, že „[v] průběhu soudního řízení o žalobě měl dle rozvrhu práce městského soudu senát, který o žalobě stěžovatelů rozhodoval, vyšší počet členů než je počet členů senátu u krajského soudu“, čímž zřejmě poukazovali na skutečnost, že v soudním oddělení 6A byli dle rozvrhu práce (účinného v době rozhodování) zařazeni 2 předsedové senátu a 2 soudci (členové senátu). V rozvrhu práce však bylo pro tuto eventualitu pravidlo, že „[p]řidělování věcí v rámci soudního oddělení s více předsedy senátu provádějí předsedové senátu střídavě po kalendářních měsících, a to podle abecedního pořadí jejich příjmení. Předseda senátu, který věc v oddělení přidělil, ve věci senátu předsedá; to neplatí, byla-li věc jako pověřenému členovi senátu přidělena dalšímu předsedovi senátu. V takovém případě předsedá senátu předseda, jemuž byla věc přidělena.“ Uvedené pravidlo tedy v případě čtyřčlenného senátu jednoznačně a předem stanovilo, jak bude v konkrétním případě složení senátu určeno. Takové pravidlo tedy vylučovalo svévoli při určení konkrétního složení senátu, a proto nebylo v rozporu se zásadou zákonného soudce. I tato stížná námitka je tedy nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[49] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnosti stěžovatelů a), b) a c) nejsou důvodné, a proto je podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

[50] Jelikož v posuzované věci vzali stěžovatelé d) a e) podáním ze dne 5. 10. 2016, kasační stížnosti v plném rozsahu zpět, tj. v době, kdy o nich Nejvyšší správní soud dosud nerozhodl, zastavil Nejvyšší správní soud řízení v této části podle § 47 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[51] Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasačních stížnostech zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[52] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasačních stížnostech stěžovatelů a) až c) se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelé a) až c) v řízení úspěch neměli, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaným, kteří by jako procesně úspěšní účastníci řízení o kasační stížnosti zásadně měli vůči stěžovatelům a) až c) právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v souvislosti s tímto řízením nevznikly, a proto jim jejich náhradu soud nepřiznal.

[53] V případě stěžovatelů d) a e) o náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl na základě § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení o kasační stížnosti zastaveno.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu